

Matčina láska má nesmírnou moc

→ *Promluva Satja Sái Báby z 6. května 2006* ←

*Když se člověk vynoří z lůna své matky,
nemá kolem krku žádnou šňůru.
Nemá tam žádné šperky z perel, ani blýskavé zlaté ozdoby.
Nejsou tam žádné řetězy zdobené vzácnými kameny,
jako jsou smaragdy a diamanty.
Kolem krku však jednu šňůru má.
Brahmá mu svázal dohromady
důsledky jeho minulých činů do těžkého náhrdelníku
a v okamžiku narození mu jej položil kolem krku.*

(báseň v telugu)

Vtělení lásky!

Co máme dnes pochopit, je to, že jsme se narodili s věncem karmy kolem krku. Aby Brahmá tento těžký náhrdelník vytvořil, svázal dohromady každičký náš čin, ať dobrý či špatný. Proto by se měl každý před vykonáním nějakého činu ptát, je-li dobrý nebo špatný. Za naše dobré činy je vždy odměna, ať o ni usilujeme, nebo ne. Podobně nemůžeme uniknout nebezpečným důsledkům, které povstávají z našeho vidění, myšlení, slyšení, mluvení a konání všeho, co je špatné.

*Znáš důvod, za kterým ti byly dány oči?
Je to proto, aby se dívaly na vše, co ti přijde do cesty? Ne, nikoli.
Zrakem jsi byl obdařen, abys dosáhl pohledem Pána Kailásu.
Znáš účel, za kterým ti byla dána mysl?
Je to proto, aby se toulala ulicemi a uličkami?
Ne, nikoli, mysl jsi dostal, abys prožíval blaženost
rozjímáním o krásné podobě Boha a Jeho jméně.*

(píseň v telugu)

Takto byste se měli dotazovat, co je dobré a co špatné a podle toho se chovat. Nikdo neunikne důsledkům svých činů. Každý, kdo je narozený na tomto světě, musí prožívat dobré a zlé. Některé ušlechtilé duše tuto pravdu chápou, prožívají blaženost z toho dobrého, co chrání ve své mysli, a nevšímají si toho, co je špatné. Někdy je vaše mysl znečištěná tím, že vidí špatné věci a lidi. V takové situaci procvičujte opatrnost a připomínejte si, že oči jste dostali proto, abyste se dívali na ušlechtilé duše a nikoli na všechny možné lidi kolem sebe. Někteří lidé si libují ve špatných řečech a kritizování ostatních. Kritizování ostatních je nejhorším z hříchů. Místo kritizování druhých kritizujte své špatné vlastnosti. Jak můžete získat zásluhu, když kritizujete druhé? Získáte jen hřích.

Svět se nazývá *prapañča*, neboť je projevem pěti živelů (*pañcabhúta*). Dnešní člověk je zneužívá. Myslí si, že je zcela přirozené, aby je využíval ve svůj největší prospěch. Je to však nepřirozené a nesvaté. Může se to zdát jako dobré a přirozené pro dočasné bytí, ale později se lidé setkají s nepřekonatelnými obtížemi. Těchto pět živelů je v každé lidské bytosti v podobě smyslů zvuku, hmatu, tvaru, chuti a čichu (*šabda, sparša, rúpa, rasa a gandha*). Váš život bude spasen, jen když budete správně používat pět smyslů a pět živelů. Nikdy své smysly nepoužívejte nesvatým způsobem.

Dnešní lidé se dívají se zájmem na špatné věci. Jsou jedním velkým uchem, když si někdo libuje v domýšlivých pomluvách a špatných řečech. Nikdy nepropůjčujte své uši špatné mluvě a vyhněte se jí. Bůh vás požehnal dvěma očima a dvěma ušima, abyste viděli Jeho krásnou podobu a slyšeli Jeho sladké, svaté jméno. Život pravé lidské bytosti můžete vést jen tehdy, když se budete držet těchto principů.

Lidský život je velice svatý. *Džantúnám nara džanma durlabham* (ze všech živých bytostí je lidské zrození tím nejvzácnějším). Je nazýváno vzácným a cenným, protože v něm můžete konat svaté činy. Když však svých pět smyslů neposvětíte a nebudete správně užívat pět živelů, váš život lidské bytosti bude nesvatý a nesmyslný. Jaký má takový život smysl? Je to ve skutečnosti smrt zaživa. Je tedy zcela nezbytné, aby chlapci a dívky, stejně jako dospělí lidé, následovali správnou cestu a správně používali pět smyslů.

Lidský život je velmi svatý. Jaký má význam pojem *mánava* (lidská bytost)? *Ma* je *májá* (sebeklam), *na* je „bez“, *va* je *vartiñčuta* (chovat se). Proto pravé lidství spočívá v překročení *máji* a následování správné cesty. Člověk není na tomto světě nový. On je prastarý a byl zde mnohokrát předtím. Je politováníhodné, že dosud neporozuměl pravému smyslu lidského života, ačkoli prošel mnohým lidským zrozením. Tráví celý svůj život jídlem, pitím, spánkem a užíváním světských radostí. Je to smysl života? Dokonce i ptáci, divoká zvěř a zvířata

dělají to samé. Na jakém základě tedy člověk považuje sebe za nadřazeného zvířatům? Jestliže bojujete se svými bližními bytostmi a zraňujete je, pak není vaše jednání lepší než jednání divoké zvěře. Nemůže se nazývat lidským chováním. Nečiňte druhé zodpovědnými za své utrpení a neukazujte na ně prstem.

Vtělení lásky!

Když se rodíte z matčina lůna, jste bez sebeklamu. Jak ale rostete, jste sebeklamem zaplaveni. Vaše přání také rostou co do počtu. Musíte procvičovat kontrolu nad svými touhami. Ve skutečnosti by měla existovat ve všem v životě omezení. Dnešní člověk se však chová, jakoby omezení nebyla. Svět dává mnoho moderních prostředků k pohodlnému životu. Bez pochyby člověku život usnadňují a zjednodušují, ale zároveň ho tyto věci vedou po nesvaté a hříšné cestě.

Víte, že mobilní telefony se pro moderní mládež staly posedlostí. Dokonce i vláda podporuje jejich užívání, protože je považuje za nejvhodnější způsob komunikace. Nikdo se však neptá na negativní dopad na studenty. Jakmile máte mobilní telefon, můžete mluvit s kýmkoli, o čemkoli, kdekoli a kdykoli. Když je mládeži dána taková svoboda, může ji zneužít a zkazit se. Používáním mobilních telefonů je vábeno na špatnou cestu dokonce i nevinné mládí. Když nevedete studenty po správné cestě a nevštěpujete jim ctnosti, tyto vynálezy a prostředky jim určitě zkazí mysl a oni začnou dělat vážné chyby. Zabere jim nějaký čas, než své chyby napraví a vydají se po cestě k Bohu.

Moderní studenti jsou velice inteligentní. Jejich inteligence by se měla správně vést. Měli by si být vědomi toho, co je pro ně v životě důležité. Tím je typ vzdělání, které jim předáváme. Ale pod vlivem západní kultury dostávají studenti takové vzdělání, které nemá v jejich životě žádnou důležitost. Pod vlivem západní kultury rozvíjejí bezmezná přání, nepotřebné vztahy a překračují hranice slušnosti.

Indická kultura je velice svatá a ušlechtilá. Představuje ostatnímu světu vysoké ideály k napodobení. Bháráťané naneštěstí na svoji vlastní kulturu zapomínají a stávají se otroky kultury západní. Rozdíl, který by se měl projevit v chování mužů a žen, je zcela zapomenut. Dějiny Bháratu jsou naplněny příklady žen, které představovaly vysoké ideály. Kultura Bháratu stála od nepaměti jako maják, ukazovala cestu ke spáse lidem po celém světě. Dnes si však ani vůdcové nejsou vědomi naší slavné kultury. Bhárat je rodištěm mužů a žen velkých ctností, kteří učinili k pozvednutí této dávné kultury velké oběti. Toto je země, které vládl ušlechtilý král Hariščandra, který považoval pravdu

za svůj životní dech. Je to země, která zrodila Sítu. Ta prokázala cudnost tím, že nezraněna prošla planoucím ohněm. Dnes lidé zapomínají na ideály, které představovaly ušlechtilé a ctnostné ženy, jako byla Draupadí, Sávitrí a Damajantí, které dokázaly, že ženy nejsou v žádném ohledu nižší než muži, ať v odvaze, odhodlání či síle. Proto by nikdo neměl ženami pohrdat. Jsou obdařeny nekonečnou božskou mocí.

*Snášenlivost je v této svaté bháratské zemi pravou krásou.
V této zemi je jako nektar cit lásky k vlastní matce.*

(báseň v telugu)

Na světě není větší lásky, než láska mateřská. Je prodchnuta nesmírnou silou. Svatý princip mateřské lásky se však dnes znevažuje. Matky se považují za sluhy. Když rodiče zestárnou, mělo by se o ně pečovat s láskou. Místo toho bývají posíláni do domovů pro přestárlé. Ten, kdo se špatně chová ke svým rodičům, bude podobně trpět rukou svých dětí.

Jad bhávam tad bhavati (jaký je postoj, takový je i výsledek). Ať děláte cokoli, činy se vám vrátí zpět jako reakce, odezva, odraz. Milujte svoji matku. Pak budete milováni všemi. Jaké je semeno, takový je výhonek. Proto ze všeho nejvíce rozvíjejte svatou a nesobeckou lásku. Když budou lidé sdílet jeden s druhým svoji lásku, bude láskou naplněný celý svět. Nešpiňte však lásku sobectvím a sebezájmem.

Všechno na tomto světě je podřízeno změně, s výjimkou pravdy. Na světě není nikdo, kdo by mohl pravdu změnit. Lidství udržují dva principy: láska a pravda. Obojí je nezbytné, aby se lidství rozvíjelo. Lidé musí otevřít oči a tento fakt si uvědomit. Oni jsou však dnes omezení. Měli by rozvíjet velkorysost, usilovat o blaho společnosti a celého národa.

Žárovky se různí tvarem a velikostí, ale elektrický proud, který jimi prochází, je jeden a ten samý. Fyzická těla jsou jako žárovky a energie, *átman*, je jako proud, který je rozsvěcuje. Zde naleznete mnoho žárovek, které toto místo osvětlují. Když vypnete hlavní vypínač, světlo ze všech žárovek zmizí. Když podobně odstoupí božský princip, budou všechny bytosti bez života.

Stejnou pravdu prohlašuje Pán Kršna v Bhagavadgítě: „*Mamaivánšó džívalóké džívalbhútah sanátanah*“ (věčný *átman* je ve všech bytostech jako část mého bytí). Ve všech je stejná božská jiskra. Neměli byste rozvíjet božské vlastnosti, když Bůh říká, že jste částí jeho bytí? Neměli byste se chovat jako božská bytost? Každý, kdo se na tomto světě narodil, je projevem božství. Považujte každou

bytost za božskou a jako takovou ji i oslovujte. Na tom není nic špatného. Jestliže chcete, aby vás měli ostatní v úctě, musíte mít nejdříve v úctě vy je. Měli byste všechny milovat. Jen tehdy se váš život stane zářivým příkladem, který budou ostatní napodobovat.

Lidský život je velice posvátný. Princip lásky, který je člověku vrozený, je nekonečný. Nikdo nemůže popsat moc lásky. To je nemožné. Ale světská láska má omezení. V průběhu času slábne. Vezměte si příklad čerstvě sezdaného páru. První týden po svatbě nedokáže manžel snášet oddělení od manželky ani okamžik. Jestliže si povšimne trnu na cestě, odvede ji s velkou úzkostí stranou, aby jí trn nezranil nohu. Měsíc po svatbě jen manželku upozorní, zda si trnu povšimla. Nastane-li taková situace šest měsíců po svatbě, jen na manželku vykřikne: „Nemáš snad oči? Nevidíš trn?“ Světská láska tak podléhá změně. Pod vlivem moderní doby se situace vyvine tak, že se dvojice rozhodne dokonce i k rozvodu. Dříve lidé tak nestálou mysl neměli. Jejich láska jednoho ke druhému byla od počátku do konce stálá.

Stálá a neměnná láska je pravá *átmapréma* (božská láska). Světská láska je jen *déhapréma* (fyzická láska). Je poskvrněna touhou a tělesnou připoutaností. Láska s touhou je jako pomíjivý mrak. Jedině božská láska je věčná. Proč se této věčné lásky vzdáváte a usilujete o fyzickou a dočasnou lásku? Dokonce ani dospělí a rodiče neumí vést děti po správné cestě. Staří lidé jsou ve skutečnosti více pod vlivem moderní doby než mládež. Staří nedokáží dát mladým ideály a mladí neusilují o proměnu.

Védy praví: *Mátrdévó bhava, pitrdévó bhava, áčárjadévó bhava, atithidévó bhava* (cti svoji matku, otce, učitele a hosta jako Boha). Dnes však takovou úctu a lásku u dětí k rodičům nenacházíme. Tak se ztrácí i jejich lidství. Člověk je obdařen čistým intelektem a smyslem pro rozlišování. Ten, kdo správně používá svůj intelekt, je pravou lidskou bytostí. Je známkou pošetilosti nechat se unášet pryč vlnou času, ve jménu moderní doby.

Proměna na národní úrovni může nastat jen tehdy, dojde-li k proměně na individuální úrovni. Rozvoj národa závisí na charakteru jeho mužů a žen. V tyto dny však Bháratané (Indové) zapomínají na lidství a pokoušejí se napodobit západní kulturu. Není to správné. Máte svoji kulturu a oni mají zase svoji. Nenapodobujte kulturu druhých. Přilněte k vlastní kultuře a tradicím. Neměňte svoji kulturu, aby vyhovovala vašim vrtochům a rozmarům.

Vtělení božského *átmana*, vtělení lásky!

Láska je pravou lidskou vlastností. Lásku považujte za svůj skutečný životní dech. Ten, kdo je bez lásky, není lepší než ten, kdo je bez života. Považujte lásku

za základ svého života, držte se cesty pravdy. Pak nenaleznete jen naplnění života, ale také dosáhnete čistoty a nakonec i božství. Ať jste kdekoli, ať jste v jakékoli situaci, nikdy neodbočujte z cesty lásky a pravdy. Nezkreslujte pravdu, abyste si splnili svá přání. Když říkáte: „Já chci toto“, projevujete tak své nutkavé touhy. V životě budete spokojeni, jestliže přijmete, co vám příroda nabídne. Jestliže však překročíte zákony přírody, abyste splnili svá přání, zničíte se. Odložte své záliby a nelibosti.

Zrodili jste se z lůna své matky. Proto byste jí měli být vděční a mít dobrou pověst. Ve vsi poblíž Kalkaty žil se svou matkou ušlechtilý chlapec, jménem Íšvaračandra Vidjáságar. Byli velice chudí. Matka vykonávala jen příležitostné práce a vydělávala velice málo. Nemívali ani pořádné jídlo. Matka připravila vždy jedno *róti* (druh chleba), půlku dala synovi a sama snědla druhou. Někdy hladověla, protože tu trochu jídla dala synovi. Vidjáságar studoval večer pod pouličními lampami, protože si doma nemohli dovolit ani lucernu. Dnem i nocí se pilně učil a nakonec složil všechny zkoušky.

Na počátku dostal jen nevýznamnou práci, ale plat jim oběma stačil k pohodlnému životu. Jednoho dne šla matka na nějakou slavnost. Synovi bylo líto, že má jen staré sárí. Řekl jí: „Matko, dnes je slavnost, všichni mají nové šaty. Proč si také nevezmeš nové sárí?“ Šel na trh, koupil bílé sárí a požádal ji, aby si je oblékla. Ona mu však odpověděla: „Synu, mám tři přání. Nové sárí si obléknu, jen když budou splněna.“ Postupně byl Vidjáságar v zaměstnání povýšen a jeho plat se také zvedl.

Jednoho dne přišel za matkou a požádal ji, aby svá přání vyslovila. Odvětila: „Synu, děti z naší vsi chodí do školy do sousedního města. Bolí mne, když je vidím, jak chodí tak daleko a nosí těžké knihy. Postav v naší vesnici malou školu, prosím.“ Vidjáságar poté nechal postavit ve vsi školu. Zeptal se matky: „Matko, jsi teď spokojená?“ Odpověděla: „Synu, mám ještě dvě přání. Bolí mne, když vidím ženy z naší vesnice, jak chodí daleko pro vodu. Byla bych šťastná, kdybys nechal v naší vesnici vykopat studnu.“ Vidjáságar ji dal okamžitě vykopat a přání splnil. Po nějaké době mu řekla: „Synu, zajistil jsi pro vesnici vodu a také jsi postavil školu pro děti. Máme však zde nedostatečnou lékařskou péči a to mě trápí. Vybuduj malou nemocnici, prosím.“ Podle jejího přání nechal postavit malou nemocnici. Byla velice spokojená. Teprve tehdy si oblékla nové bílé sárí, které jí syn koupil.

Časem se Vidjáságarova pověst rozšířila široko daleko. Lidé se scházeli po tisících, aby poslouchali jeho projevy. (Bhagaván zde vyprávěl příběh, jak Vidjáságar nesl na místo své přednášky jednomu úředníkovi zavazadlo, a tím ho poučil o samostatnosti a pokoře.) Vidjáságar splnil matce všechna tři přání.

Satja Sái také přání své matky splnil (hlasitý potlesk). Jednoho dne jsem našel matku Íšvarámmu zamyšlenou a zeptal jsem se jí na příčinu. Odvětila: „Svámí, bolí mne, že malé děti z naší vesnice chodí do školy až do Bukkapatnam. Postav u nás malou školu, prosím.“ Přání jsem splnil a postavil zde malou školu. Po nějaké době mi řekla: „Svámí, lidé v naší vsi jsou velmi chudí. Nemohou platit za lékařské ošetření doktorovi v Bukkapatnam, kam musí chodit i s lehkým onemocněním. Postav proto v naší vesnici malou nemocnici, prosím.“ Postavil jsem tedy malou nemocnici. Jejím třetím přáním bylo zajistit pro vesnici pitnou vodu. Poukazovala na to, že ženy z vesnice musí podstupovat mnohá strádání, když nosí vodu z řeky Čitravátí, která často vysychá. Abych její přání splnil, zajistil jsem pitnou vodu nejen pro Puttaparti, ale i pro okolní vsi.

Malá škola, kterou jsem založil, je dnes velkou univerzitou. Z malé nemocnice, kterou jsem postavil, se stala specializovaná nemocnice. Íšvarámma ronila slzy, když viděla, že její přání se splnila v takovém rozsahu. Měla šťastný a spokojený život a nakonec pokojně zemřela.

Prvotní povinností dětí je plnit přání své matky a dělat jí radost. Služte druhým, jak je jen možné. Nemusíte přijímat nějakou službu mimo své možnosti a schopnosti. Jestliže zjistíte, že vaši sousedé trpí, potěšte je. Pomozte jim, jak je možné a udělejte jim radost. Toto vás chci dnes naučit. U příležitosti dne Íšvarámmy vás vyzývám, abyste uplatňovali tyto tři principy služby, prožívali blaženost a dělili se o ni.

(Bhagaván ukončil svoji promluvu bhadžanem „Hari bhadžana biná“.)

U příležitosti Dne Íšvarámmy, v Brindávanu dne 6. května 2006